Cena zł 15,—

Tygodnik Gospodarczy

Rok III — Poznań, dnia 8 lutego 1947 — Nr 6

Na drodze szerszego rozwoju inicjatywy prywatnej

W dniach 23 i 24 stycznia oraz 1 lutego 1947 r. odbyły się konferencje przedstawicieli Izb Przemysłowo-Handlowych z prezesem Inż. Hartwigiem na czele oraz Rady Naczelnej Kupiectwa Polskiego z prez. Barcikowskim na czele — z p. Ministrem Przemysłu Mincem, p. W.-Ministrem płk. Szyrem, Dyrektorem Departamentu Ehrenbergiem oraz W.-Dyrektorami Departamentu Osipowem i Staszelisem. Poszczególni przedstawiciele samorządu przemysłowo-handlowego oraz Rady Naczelnej zreferowali i przedłożyli na piśmie p. Ministrowi najbardziej aktualne zagadnienia interesujące inicjatywę prywatną. Do poruszonych zagadnień p. Minister Minc zajął stanowisko w obszernym przemówieniu, które poniżej w skrócie podajemy.

Przemówienie swe rozpoczął p. Minister od interesującego prywatną inicjatywę zagadnienia, co się zmieni po wyborach i w związku z nimi p. Minister stwierdził, że o ile chodzi o stosunek do sektora prywatnego, to nic go nie zmieni w sensie ogólnej polityki uznawania go jako części składowej naszego modelu gospodarczego, co więcej, będzie działał szereg czynników, które pozwolą na jego pełniejszy i szerszy rozwój, a tymi czynnikami będą:

1. Ogólna stabilizacja polityczna i z tym związana stabilizacja gospodarcza.
2. Zbliżające się zakończenie procesu upaństwawiania przedsiębiorstw i rozgraniczenia przedsiębiorstw prywatnych i państwowych, względnie uspołecznionych.
3. Wkroczenie w pierwszy rok trzyletniego planu gospodarczego, który jest planem nastawionym na wzrost artykułów szerokiego spożycia, a ponieważ przemysł prywatny jest w lwiej części nastawiony na tę produkcję, Rząd idzie w kierunku wzrostu produkcji przemysłu prywatnego, wreszcie
4. Ustalenie granic zachodnich i możność wzmożonej ekspansji przemysłu prywatnego na te tereny dzięki poczuciu pewności swego stanu posiadania.

Wszystkie te czynniki przy sprzyjających warunkach powinny przynieść dalszy rozwój sektora prywatnego.

Stanowisko Rządu w odniesieniu do inicjatywy prywatnej nie wyraża się tylko w deklaracjach słownych, czego najlepszym dowodem jest ogromna różnica pomiędzy położeniem sektora prywatnego pomiędzy chwilą obecną a np. majem 1945 r. Położenie to jest obecnie niewątpliwie o wiele korzystniejsze. P. Minister ma nadzieję, że taka też będzie różnica między stanem obecnym a rokiem 1948. Z wyskokami w kierunku utrącania inicjatywy prywatnej Rząd będzie walczył.

Jeżeli chodzi o stosunek Rządu do hurtu prywatnego, to nie można oceniać polityki Rządu jako polityki wrogości do handlu hurtowego w ogóle. Faktem jest, że handel ten na pewnych odcinkach przybrał pewne formy zdegenerowania przede wszystkim w handlu włókienniczym, który w dużym stopniu opierał się na nadużyciach i handlu papierowymi zleceniami. Na to musiała nastąpić reakcja ze strony Rządu. Tendencją Rządu jest w miarę wzrastania zaopatrzenia rynku włączać prywatny handel hurtowy jako zdrową konkurencję dla handlu państwowego i spółdzielczego.

Zadaniem prywatnego handlu hurtowego jest, ażeby szybko rozprowadzał towar i to rozprowadzał daleko, ażeby uwzględniał sezonowość i organizował prywatny handel detaliczny. Na wszelką spekulację Rząd musi reagować, lecz nie jest za likwidacją handlu hurtowego.

Rząd będzie konsekwentnie dążyć do tego, **żeby inicjatywa prywatna zajmowała poważne a nawet rosnące miejsce.** Różnice w praktyce pomiędzy górą i dołami będą wyrównane, jednakże Rząd będzie likwidował nawet kosztem poważnych środków państwowych objawy nieopanowania rynku przez samorząd gospodarczy.

Zagadnienie dekapitalizacji jest bardzo sporne: czy rzeczywiście ta dekapitalizacja istnieje, czy też przeciwnie następuje narastanie kapitału.

P. Minister ma nadzieję, że stabilizacja i wzrost produkcji dadzą w efekcie wzmocnienie procesu kapitalizacji, tam gdzie on zachodzi, względnie wstrzymanie procesów dekapitalizacyjnych.

W odniesieniu do spraw poruszonych w zakresie handlu zagranicznego p. Minister nie zaprzecza, że na tym odcinku było dużo niekonsekwencji i wahań, jak również biurokratycznego załatwiania spraw.

W tym numerze:

W najbliższych numerach:

Nowy dekret o podatku dochodowym — Oznaczanie wartości rzeczywistych — Poradnik księgowego — Skrzynka odpowiedzi — Z organizacji przedsiębiorstw — Korektura bilansowa za rok 1945 — Czas pracy — Handel zagraniczny — Komunikaty.

Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel.

Myśli, że przy pewnej rekonstrukcji resortów gospodarczych będzie można prowadzić bardziej stałą i konsekwentną politykę w tej dziedzinie. Po zapoznaniu się z planem eksportowym sektora prywatnego, którego realizacja wymaga pewnych nieznacznych stosunkowo kredytów (zgłoszono zapotrzebowanie na kredyt 500 milj. zł) p. Minister gotów jest poprzeć inicjatywę w tym kierunku. W kwestii dopuszczenia do wywozu produkcji państwowej przez przedsiębiorstwa prywatne p. Minister odpowiada pozytywnie z tym jednakże, że w każdym konkretnym wypadku sprawa musi być zbadana. Jeżeli ktoś przyjdzie z korzystniejszą ofertą od przedsiębiorstwa państwowego, to ofertę taką przyjmie. Wysunięty postulat zabezpieczenia przed władzami skarbowymi ujawniających dewizy na cele handlu zagranicznego uznaje p. Minister za słuszny i wystąpi z odpowiednim wnioskiem do Skarbu.

Zagadnienie stosunku Centralnych Zarządów do przemysłu prywatnego w poszczególnych gałęziach:

Intencją Ministerstwa jest, żeby politykę tę prowadziły nie Centralne Zarządy, lecz samo Ministerstwo. P. Minister uważa za słuszne wysłuchiwanie samorządu gospodarczego i poszczególnych branż przy podziale surowców. P. Minister polecił opracować sposób przydziału surowców w przeciągu około 2 tygodni.

Jeżeli chodzi o żądanie zaliczek przez przemysł państwowy od przedsiębiorstw prywatnych, to w tej dziedzinie nie ma dyskryminacji pomiędzy przemysłem państwowym i spółdzielczym oraz prywatnym. Praktyka ta jest wynikiem braku płynności w przemyśle państwowym.

W tej chwili na to nic nie będzie można poradzić, natomiast trzeba pilnować wykonywania umów, stosować kary konwencjonalne i realizować odpowiedzialność co najmniej cywilną.

Sprawa organizacji przemysłu i struktury samorządu gospodarczego:

Podstawą organizacyjną struktury przemysłu prywatnego powinny być zrzeszenia branżowe. Związek Izb Przemysłowo-Handlowych ma stanowić ukoronowanie akcji organizacyjnej w przemyśle. Dotychczasowa działalność zrzeszeń przemysłowych jest dość anemiczna.

W odniesieniu do zagadnień inicjatywy prywatnej w budownictwie stwierdza p. Minister, że w tym względzie pewne wnioski zostaną przedłożone Komitetowi Ekonomicznemu już w dniu 1 lutego br.

Jeżeli chodzi o zagadnienie kredytowe, to w roku 1947 nie może robić wielkich nadziei. Można liczyć na pewien kredyt krótkoterminowy. Rok 1947 będzie rokiem ciężkim pod względem gospodarczym, będziemy musieli bowiem włożyć dobrych kilkadziesiąt miliardów w inwestycje. Pomoc zagranicy odpadnie, będziemy musieli sami gromadzić środki na wykonanie planu i przeżycie ciężkiego roku. P. Minister radzi samorządowi gospodarczemu zająć się mobilizacją kapitałów i prosi o sprecyzowanie postulatów inicjatywy prywatnej w zakresie kredytowym, w której to sprawie odbędzie około połowy lutego br. z przedstawicielami samorządu przemysłowo-handlowego osobną konferencję.

W sprawie przydziału surowców szerzej wypowiedział się p. w.-Min. płk. Szyr, o czym w następnym numerze Tygodnika.

Wyjaśnienie przepisów o zobowiązaniach podatkowych

(CZĘŚĆ I)

Zwracamy uwagę zainteresowanych Czytelników na okoliczność, iż podane niżej wyjaśnienia do postanowień dekretu o zobowiązaniach podatkowych są niezmiernie ważne dla wszystkich grup podatników i to zarówno osób fizycznych jak i prawnych.

1. Podział na podatki osobiste i rzeczowe

Podział na podatki osobiste i rzeczowe ma znaczenie z uwagi na odmienne uregulowanie kwestii odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe wynikłe z opodatkowania osobistymi czy rzeczowymi podatkami.

Dekret stanowi w tej mierze ogólnie, iż podatek uważa się za rzeczowy, jeżeli przedmiotem opodatkowania jest obrót, majątek lub przychód z majątku; inne podatki uważa się za osobiste, chyba że ustawy stanowią inaczej.

Podatkami rzeczowymi w rozumieniu dekretu o zobowiązaniach podatkowych w obecnym systemie podatkowym są:

a) podatek obrotowy,
b) nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego,
c) danina narodowa na zagospodarowanie Ziem Odzyskanych.
d) opłata stemplowa (od przejścia tytułu własności rzeczy nieruchomych),
e) podatek od spadków i darowizn,
f) podatek gruntowy,
g) podatek od nieruchomości,
h) podatek od kopalń,
i) podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk,
j) podatek od spożycia w zakładach gastronomicznych.

Podatki nie podpadające pod pojęcie podatków rzeczowych uważa się za podatki osobiste, chyba że ustawy stanowią inaczej. Wyjątek taki przewiduje art. 36 § 2 dekretu z dnia 13 listopada 1946 r. o daninie narodowej na zagospodarowanie Ziem Odzyskanych, który nakazuje stosować przepisy dotyczące podatków rzeczowych do wszystkich kategorii podatników daniny, chociażby w pewnych przypadkach daninę narodową należało uważać za podatek osobisty. w rozumieniu dekretu o zobowiązaniach podatkowych (np. gdy podstawę wymiaru daniny stanowi wynagrodzenie za pracę).

Podatkami osobistymi są:

a) podatek dochodowy,
b) podatek od wynagrodzeń,
c) opłaty stemplowe (z wyjątkiem opłat od przejścia tytułu własności rzeczy nieruchomych),
d) podatek od lokali,

Do komunalnych opłat administracyjnych i specjalnych dopłat określonych w niektórych przepisach dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o finansach komunalnych stosuje się przepisy dekretu, dotyczące podatków osobistych.

Chodzi tu w szczególności o:

1. opłaty administracyjne za czynności i poświadczenia urzędowe organów samorządowych,

2. przypadki, w których związki samorządowe pobierają na pokrycie kosztów założenia i utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw komunikacyjnych, posługujących się specjalną własną nawierzchnią, dopłaty od właścicieli nieruchomości gruntowych i budynkowych, przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych oraz usługowych, którym te urządzenia i zakłady lub przedsiębiorstwa przynoszą szczególne korzyści gospodarcze lub udogodnienia,

3. specjalne dopaty na budowę dróg,

4 specjalne dopłaty za nadmierne zużycie dróg.

Podatek obrotowy od świadczeń usług **nie wchodzących w zakres prowadzonego przedsiębiorstwa** (np. od świadczeń wolnych zawodów) traktuje się pod względem odpowiedzialności osób trzecich, jak podatek osobisty. Natomiast podatek od obrotu ze świadczeń usług **wchodzących w zakres prowadzonego przedsiębiorstwa** traktuje się jak podatek rzeczowy (np. od obrotu uzyskanego ze świadczeń hoteli).

Do opłat za karty rejestracyjne należy stosować przepisy dekretu dotyczące podatków osobistych.

2. Odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe

A. Odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa

Dekret stanowi w tej mierze, iż za podatki rzeczowe obok podatnika odpowiada solidarnie z nim nabywca majątku przyjętego do podstawy opodatkowania podatnika. Tak samo odpowiada on, gdy do podstawy opodatkowania przyjęty był obrót lub przychód z tego majątku.

Odpowiedzialność nabywcy odnosi się do podatków za okres czasu przed nabyciem majątku podatnika.

Nabywca odpowiada tylko do wysokości wartości nabytego majątku. Do tej wysokości odpowiadą on całym swoim majątkiem.

Nie stanowi nabycia przedsiębiorstwa ani jego części nabycie towarów, jeżeli nabycie to wynikło z czynności handlowych, chyba że nabycie towarów przez nabywcę przedsiębiorstwa lub członków jego rodziny nastąpiło w związku z nabyciem przedsiębiorstwa.

Przepis ten dotyczy odpowiedzialności osobistej nabywcy **przedsiębiorstwa** za podatki rzeczowe poprzednika, należne z tego przedsiębiorstwa. Dla zastosowania tego przepisu prawnego konieczne jest, aby nastąpiło nabycie przedsiębiorstwa.

Rodzaj, ilość i wartość składników majątku przedsiębiorstwa jest bez znaczenia. Decydującym jest nabycie przedsiębiorstwa jako takiego. Mogą to być wszystkie elementy, składające się na pojęcie przedsiębiorstwa, a więc nieruchomości, maszyny, urządzenia, surowce, towary, firma, przejęte wierzytelności, długi itp. może też być tylko kilka, a nawet jeden z powyższych elementów, jeżeli innych brak lub zostały przez zbywcę odrębnie zbyte, np. nabywca przejmuje tylko urządzenia i firmę, towarów zaś i surowców nie przejął, gdyż tak się ułożono w umowie kupna przedsiębiorstwa.

Natomiast nie może być uważane za nabycie przedsiębiorstwa — uruchomienie przedsiębiorstwa przez inną osobę w lokalu, w którym poprzednik przedsiębiorstwo prowadził i zlikwidował je a lokal zwolnił. Nawet jeżeli z lokalem odstąpił urządzenie, to taka transakcja sama przez się nie stanowi o nabyciu przedsiębiorstwa jako takiego.

Decydujące będą inne okoliczności, towarzyszące tej transakcji np. czy nabyte aktywa stanowią istotne składniki przedsiębiorstwa, czyniące je zdolnym do dalszego funkcjonowania (np. komplet maszyn z pomocniczym urządzeniem), czy też są tylko nieistotnymi częściami składowymi przedsiębiorstwa (np. same półki, części maszyn itd.), nie wystarczającymi do uruchomienia przedsiębiorstwa bez poważnego nakładu środków.

Odpowiedzialność nabywcy ulega ograniczeniu do wysokości sum wyszczególnionych w zaświadczeniu, wystawionym przez właściwą władzę na wniosek osoby zainteresowanej, jeżeli nabycie nastąpiło w ciągu trzech dni od daty wystawienia tego zaświadczenia. Nie uwłacza to jednak przepisom dekretu o ustawowym prawie zastawu i pierwszeństwie zaspokojenia z majątku, z którego korzystają podatki **rzeczowe.**

Oznacza to, iż zaświadczenie, o którym mowa, chroni nabywcę od odpowiedzialności osobistej — „swoim majątkiem" za podatki z nabytego majątku (nieruchomości, przedsiębiorstwa itp.), lecz nie odbiera podatkom rzeczowym ustawowego prawa zastawu na rzeczy (majątku), będącej przedmiotem opodatkowania. Poszukiwanie podatku z tej rzeczy jest zawsze możliwe niezależnie od zmiany tytułu własności rzeczy. Należy jednak pamiętać, że przywilej ustawowego prawa zastawu służy podatkom tylko za rok bieżący i za dwa lata wstecz.

W związku z tym zaświadczenie, o którym mowa wyżej, zawierać będzie klauzulę, iż z uwagi na postanowienia art. 23 dekretu zaświadczenie to nie zwalnia od obowiązku uiszczenia podatków rzeczowych, które ewentualnie zostaną **wymierzone** za bieżący rok kalendarzowy oraz za dwa lata poprzedzające wraz z dodatkiem za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi. Zdarzyć się może, że z mocy art. 23 dekretu o zobowiązaniach podatkowych nabywca będzie odpowiadał za zobowiązania podatkowe, mimo że uzyskał zaświadczenie, według którego na majątku nie ciąży dług z tytułu podatków rzeczowych.

Przykład: Po dniu wydania zaświadczenia, w którym nie stwierdzono zobowiązania z tytułu podatku obrotowego, urząd skarbowy dokonał wymiaru podatku obrotowego za 4 lata wstecz ze zbytego przedsiębiorstwa. Mimo że nabywca otrzymał zaświadczenie o niezaleganiu z podatkiem obrotowym, to jednak na podstawie art. 23 dekretu zaspokojeniu z majątku przedsiębiorstwa podlega dokonany wymiar podatku, jednak tylko za bieżący rok kalendarzowy i za ostatnie dwa lata poprzedzające rok, w którym nastąpiło nabycie.

B. Odpowiedzialność użytkownika lub dzierżawcy nieruchomości

Dekret stanowi tu, iż użytkownik lub dzierżawca nieruchomości gruntowej lub budynkowej odpowiada solidarnie z podatnikiem za podatki rzeczowe, przypadające od użytkowanej lub dzierżawionej nieruchomości, których terminy płatności przypadają w czasie trwania użytkowania lub dzierżawy.

Wprowadzając odpowiedzialność użytkownika lub dzierżawcy nieruchomości za podatki rzeczowe dekret nie ogranicza tej odpowiedzialności tylko do przypadków użytkowania lub dzierżawy **całej nieruchomości.** Odpowiedzialność ta obowiązuje i w przypadku np. dzierżawienia części nieruchomości. Rozumie się, że w tych przypadkach dzierżawca ponosi odpowiedzialność cząstkową, tj. za podatki przypadające na część dzierżawioną.

Pytanie, czy **najemca** części lub całości nieruchomości (lokator) może być pociągnięty do odpowiedzialności, wypadnie rozstrzygnąć przecząco, jeżeli się zważy, że najemca otrzymuje rzecz do używania a nie do użytkowania, tj. do używania połączonego z produkowaniem i pobieraniem owoców rzeczy użytkowanej.

Użytkownik lub dzierżawca odpowiada za te podatki, których terminy płatności przypadają w okresie trwania użytkowania lub dzierżawy. Decydującym więc jest termin płatności a nie okres, za który podatek został wymierzony.

C. Odpowiedzialność spółki cywilnej

Za zobowiązania podatkowe spółki, która nie jest spółką handlową, wspólnicy odpowiadają majątkiem spółki bez ograniczenia, osobistym zaś majątkiem w stosunku do wartości wkładów.

Odpowiedzialność wspólników nie jest posiłkowa, a zatem można od nich dochodzić należności niezależnie od tego, czy do majątku spółki była czy nie była prowadzona egzekucja. W praktyce jednak urzędy skarbowe będą kierować egzekucję w pierwszym rzędzie do majątku spółki, chyba że okoliczności szczególnie przemawiają za bezpośrednim kierowaniem egzekucji do majątku osobistego wspólników.

D. Odpowiedzialność kierowników przedsiębiorstw państwowych i pod zarządem państwowym

Dekret stanowi w tej mierze, iż w przedsiębiorstwach państwowych i pozostających pod zarządem państwowym za należności uboczne odpowiada całym swoim majątkiem osoba odpowiedzialna za prowadzenie przedsiębiorstwa. Władza podatkowa może jednak zwolnić tę osobę od odpowiedzialności, jeżeli uzna, że nie uiściła ona należności w terminie z powodu przeszkody nie dającej się pokonać.

Tak więc w przedsiębiorstwach państwowych i pozostających pod zarządem państwowym za należności uboczne, tj. za dodatek za zwłokę odpowiada osoba odpowiedzialna za prowadzenie przedsiębiorstwa.

Przy przyjmowaniu wpłaty zaległości przypadającej od przedsiębiorstw państwowych i pozostających pod zarządem państwowym, należy z reguły żądać uiszczenia równocześnie dodatku za zwłokę, w przypadku jednak odmowy uiszczenia dodatku, kasa skarbowa powinna przyjąć należność główną i wydać bezzwłocznie decyzję nakładającą na osobę odpowiedzialną za prowadzenie przedsiębiorstwa obowiązek uiszczenia dodatku za zwłokę pod rygorem wdrożenia kroków egzekucyjnych.

Władza podatkowa może zwolnić osoby odpowiedzialne za prowadzenie przedsiębiorstwa od uiszczenia dodatku za zwłokę, jeśli uzna, że zwłoka nastąpiła z powodu przeszkody nie dającej się pokonać (np. konieczność zakupu surowca celem utrzymania przedsiębiorstwa w ruchu, wypłata robotników, późne przekazanie gotówki przez centralę, której podlega przesiębiorstwo itp.).

Przepis ten — pozostawiając kwestię zwolnienia od odpowiedzialności **swobodnemu uznaniu** władzy podatkowej — daje tej władzy możność wywarcia nacisku na osoby odpowiedzialne za przedsiębiorstwo w razie opieszałości z ich strony w terminowym regulowaniu zobowiązań podatkowych.

Zwolnienie udzielone na podstawie dekretu, a także stwierdzenie nieściągalności należności ubocznych od osoby odpowiedzialnej **nie powoduje umorzenia tej należności;** należność ta obciąża w dalszym ciągu podatnika (przedsiębiorstwo) jako stanowiąca część skadową jego zobowiązania podatkowego.

(Ciąg dalszy w następnym numerze).

Podatkowe komisje odwoławcze

Podajemy do wiadomości podatników podatku obrotowego i dochodowego najważniejsze zasady nowego rozporządzenia Ministra Skarbu (ukaże się ono dopiero w czasie późniejszym) o organizacji i zakresie działania komisyj odwoławczych przy izbach skarbowych.

Izby Skarbowe przystąpiły już do organizowania tej instytucji według postanowień wspomnianego rozporządzenia, stąd też zaznajomienie się podatników z jej organizacją i zasadami działania jest rzeczą nieodzowną.

Utworzona w okręgu Izby Skarbowej komisja odwoławcza powołana jest do rozstrzygania odwołań **osób fizycznych** (spadków nieobjętych) od wymiarów podatków: obrotowego, dochodowego i nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego, dokonanych przez urzędy bądź przez komisje obywatelskie.

Komisje odwoławcze powołuje się na okres trzyletni. Minister Skarbu może tę kadencję przedłużyć na następne trzy lata.

Komisja odwoławcza składa się z przewodniczącego oraz 24 członków i tyluż zastępców. Przewodniczącego komisji odwoławczej mianuje Minister Skarbu spośród urzędników Ministerstwa Skarbu I kategorii. posiadających przynajmniej pięcioletnią służbę w dziale podatków bezpośrednich.

Minister Skarbu **mianuje** na wniosek dyrektora izby skarbowej 12 członków i tyluż zastępców **z grona podatników podatku dochodowego i obrotowego** w okręgu izby oraz **powołuje** 12 członków i tyluż zastępców spośród kandydatów, przedstawionych za pośrednictwem dyrektora izby skarbowej **z grona podatników podatku dochodowego i obrotowego** w podwójnej ilości przez:

1. Wojewódzkie rady narodowe,
2. Okręgowe komisje związków zawodowych,
3. Związek Samopomocy Chłopskiej,
4. Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P.,
5. Izby przemysłowo-handlowe,
6. Izby rzemieślnicze,
7. Organizacje właścicieli nieruchomości budynkowych,
8. Instytucje samorządu zawodowego (rady adwokackie, izby lekarskie lekarsko-dentystyczne, lekarsko-weterynaryjne **itp.**).

Powyższy przepis zawiera wykaz instytucji upoważnionych do przedstawiania kandydatów na członków komisyj odwoławczych. Sprawy, które będą rozpoznawane przez Komisję Odwoławczą dotyczyć będą w pierwszej mierze prywatnych kupców i przemysłowców, rzemieślników oraz przedstawicieli tzw. wolnych zawodów; w znacznie mniejszym stopniu dotyczyć one będą rolników, zupełnie nie będą dotyczyć spółdzielni i innych osób prawnych, jak również osób, pozostających w stosunku najmu pracy i opłacających podatek od wynagrodzeń.

Z powyższego wyliczenia wynika, że w skład komisji odwoławczej powinni w pierwszej mierze wchodzić przedstawiciele tych grup społecznych, którzy najbardziej zainteresowani są w pracach komisji odwoławczej.

Sfery gospodarze wysunęły zastrzeżenia co do samego układu instytucji powołanych do przedstawiania kandydatów na członków komisyj odwoławczych.

Wysunięcie Rady Związków Zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej, Związku Rewizyjnego Spółdzielni i organizacji rolniczych przed Izby Przemysłowo-Handlowe, Izby Rzemieślnicze, organizacje właścicieli nieruchomości i samorząd zawodowy daje powód do przypuszczenia, że ta pierwsza grupa jest jakby ważniejsza w delegowaniu przedstawicieli swoich do komisyj odwoławczych.

Dla podkreślenia przeto znaczenia przedstawicieli Izb Przemysłowo-Handlowych, Rzemieślniczych oraz samorządu zawodowego w komisjach odwoławczych należałoby, ich zdaniem, w uporządkowaniu kolejności instytucji powołanych do przedstawiania kandydatów umieścić je na pierwszych miejscach.

Wydaje im się być zupełnie zbędnym włączenie do grona instytucyj upoważnionych do przedstawiania kandydatów organizacyj rolniczych; rolnictwo reprezentowane będzie dostatecznie przez przedstawiciela Związku Samopomocy Chłopskiej; rolnictwo nie jest w ogóle podatnikiem podatku obrotowego, a podatek dochodowy opłacają tylko nieliczni właściciele większych nieruchomości rolnych.

Wątpliwości budzi również umieszczenie na liście Związku Rewizyjnego Spółdzielni a to z tego tytułu, że spółdzielnie jako osoby prawne w pracach komisyj odwoławczych nie są w ogóle zainteresowane. Wreszcie Rady Związków Zawodowych, jako przedstawiciele sfer pracowniczych, opłacających podatek od wynagrodzeń a nie podatek obrotowy lub dochodowy, również są w minimalnym stopniu zainteresowane pracami komisji odwoławczej.

Zastrzeżenia te nie są pozbawione słuszności, jakkolwiek ostrze ich stępione zostaje zasadą wypowiedzianą przez omawiane rozporządzenie, iż nawet kandydaci **powołani** z ramienia wyszczególnionych instytucyj muszą wywodzić się z grupy **podatników podatku obrotowego i dochodowego,** a więc praktycznie z grona najbardziej zainteresowanego w pracach komisyj odwoławczych.

Ilości kandydatów na członków komisji i na zastępców członków przypadające na poszczególne rady, komisje, związki, izby, organizacje i instytucje samorządu zawodowego, ustala na każdą kadencję dyrektor izby skarbowej po zasięgnięciu opinii tych rad, komisyj, związków, izb, organizacyj i instytucyj.

Również odnośnie tego uregulowania podniesiono ze strony samorządu gospodarczego zastrzeżenie, iż nie zawiera ono żadnych norm, według których Dyrektor Izby Skarbowej miałby dokonać repartycji kandydatów przypadających na poszczególne instytucje, upoważnione do przedstawienia kandydatów na członków komisji odwoławczej.

Aczkolwiek Dyrektor Izby Skarbowej rozstrzygać ma o tej kwestii po zasięgnięciu opinii instytucyj upoważnionych do przedstawiania kandydatów, to jasnym jest, że skoro nie ma żadnych wskazówek co do tego, jak ta repartycja ma być dokonana, każda z tych instytucyj przedstawi Dyrektorowi Izby Skarbowej opinię, zmierzającą do tego, aby jej przedstawiciele zostali w możliwie dużej liczbie uwzględnieni. Aby tego uniknąć i aby w związku z tym sprawę ułatwić Dyrektorom Izb Skarbowych, należałoby dać pewną sugestię, na podstawie której zarówno instytucje upoważnione do przedstawienia kandydatów, a przedkładające opinie w sprawie repartycji mandatów, jak również Dyrektorzy Izb Skarbowych mogliby zgodnie z intencją tworzenia komisyj odwoławczych z grona podatników regulować podział mandatów.

Stąd też należy pod adresem rozporządzenia wysunąć postulat, by repartycja kandydatów dokonywana była z uwzględnieniem wagi interesów gospodarczych, reprezentowanych przez poszczególne instytucje upoważnione do przedstawiania kandydatów oraz udziału podatników, reprezentowanych przez te instytucje w ogólnych wpływach podatkowych i doniosłości pełnienia przez te instytucje przedstawicielstwa interesów.

Niezależnie od tego należałoby przewidzieć możliwość odwołania się instytucyj uoważnionych do przestawiania kandydatów od decyzji Dyrektora Izby Skarbowej w sprawie repartycji kandydatów. Tego rodzaju przepis upoważniający do wniesienia zażaleń na postanowienia Dyrektora Izby Skarbowej do Ministra Skarbu zagwarantowałby większy obiektywizm w rozstrzyganiu tego zagadnienia.

Postulat ten został w rozporządzeniu Ministra Skarbu jedynie w tej mierze uwzględniony, iż nakazuje ono przy mianowaniu i powołaniu członków mieć na względzie, by wszystkie grupy podatników były o ile możności równomiernie reprezentowane.

Przy przedstawianiu kandydatów na członków i zastępców członków komisji odwoławczej, rady, komisje, związki, izby, organizacje i instytucje są obowiązane podać między innymi zawód lub zatrudnienie każdego kandydata oraz wskazać, **jakiego podatku podatnikiem jest kandydat.**

Jeżeli rady, komisje, związki, izby, organizacje i instytucje nie przedstawią kandydatów na członków i zastępców w wyznaczonym terminie, wówczas także pozostałych członków i zastępców mianuje Minister Skarbu na wniosek dyrektora Izby Skarbowej spośród podatników podatku dochodowego i obrotowego.

Członkami i zastępcami członków komisji odwoławczej mogą być obywatele Rzeczypospolitej, którzy ukończyli dwudziesty piąty rok życia, korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich i nie byli karani za przestępstwa na szkodę Skarbu Państwa.

Od pełnienia czynności członka lub zastępcy członka komisji mogą się uchylić posłowie do Sejmu, duchowni prawnie uznanych związków religijnych, osoby w wieku ponad 60 lat, osoby, które z powodu kalectwa, ułomności lub stałej choroby nie są w możności spełniać obowiązków członków komisji, wreszcie osoby, które przez 6 lat nieprzerwanie pełniły już te obowiązki. Żołnierze, pełniący czynną służbę wojskową, wolni są od pełnienia obowiązków członków i zastępców członków komisji odwoławczej.

Mandat członka (zastępcy członka) komisji wygasa: z upływem okresu, na jaki członek (zastępca) został mianowany (powołany), gdy członek (zastępca) utraci warunki piastowania mandatu lub gdy członek (zastępca) przestanie być podatnikiem podatków dochodowego i obrotowego na skutek utraty środka przychodów w danym okręgu.

Członek traci mandat, gdy bez usprawiedliwienia przyczyn nie przybył na trzy kolejne posiedzenia.

Przewodniczący, jakoteż członkowie komisji odwoławczej i ich zastępcy powinni w czasie pełnienia swych czynności przestrzegać postanowień przepisów podatkowych, postępować bezstronnie bez względu na osobę podatnika i według najlepszej wiedzy i sumienia oraz zachować w tajemnicy przebieg obrad, jak również stosunki podatnika i osób trzecich, o których powzięli wiadomość w związku z piastowaniem mandatu. Zachowanie tajemnicy obowiązuje również po ustaniu mandatu.

Komisja odwoławcza obraduje i orzeka bądź w pełnym składzie bądź w sekcjach złożonych z przewodniczącego i 6 członków.

O niemożności przybycia na posiedzenie członek komisji lub sekcji obowiązany jest bezzwłocznie po otrzymaniu zaproszenia zawiadomić przewodniczącego.

Obrady są tajne.

Komisje odwoławcze opiniują również opracowane przez izby skarbowe projekty norm szacunkowych, mających służyć do ustalania podstawy opodatkowania w drodze oszacowania.

Przewodniczący komisji odwoławczej wyłania ze składu komisji poszczególne sekcje w ten sposób, by w skład danej sekcji wchodziła, o ile możności, połowa członków z tej grupy podatników, których odwołania będą przedmiotem obrad sekcji.

Zasadniczo sekcje rozstrzygają odwołania ostatecznie. Jeżeli jednak przewodniczący komisji odwoławczej uzna, że uchwała sekcji narusza przepisy ustaw podatkowych lub rażąco odbiega od danych zawartych w aktach sprawy, powinien przekazać sprawę komisji odwoławczej, która orzeka ostatecznie.

Każda sekcja powinna składać się w połowie z członków tej grupy podatników, których odwołania ma rozpatrywać i w połowie z członków innych grup podatników.

Poradnik księgowego

Ustalenie zaliczki miesięcznej na podatek obrotowy i dochodowy w przedsiębiorstwach i zakładach prowadzących księgi podatkowe

Omawiając w poprzednich numerach Tygodnika nowoobowiązujące księgi podatkowe dla pewnej grupy przedsiębiorstw, wspominaliśmy między innymi o trudnościach przy ustalaniu zaliczek miesięcznych na podatek obrotowy i dochodowy.

Celem ułatwienia rozwiązania tego zagadnienia cytujemy poniżej przykładowo technikę pracy księgowego, by uzyskać pozytywny wynik na podstawie dokonanych zapisków w księgach podatkowych.

Na wstępie jeszcze raz podkreślamy, że z obowiązujących ksiąg podatkowych prowadzą:

1. księgę podatkową nr. 1 (księgę zakupu) — przedsiębiorstwa handlu detalicznego,
2. księgę podatkową nr. 1, jak wyżej oraz księgę podatkową nr. 2 (księgę zamówień) — przedsiębiorstwa (zakłady) rzemieślnicze i drobny przemysł — i to wówczas,

jeżeli z mocy rozporządzenia ministra skarbu z dnia 31. 10. 1946 r. (Dz. U. R. P. nr. 65/46) nie są obowiązani prowadzić ksiąg uproszczonych albo handlowych.

W zakresie księgowości podatkowej wyjątek stanowią w omawianej sprawie zakłady fryzjerskie i gabinety kosmetyczne, dla których jest przewidziana księga podatkowa nr. 4. (Omówienie tej księgi i dalszych podamy w następnym numerze Tygodnika).

Ta bądź co bądź odmienna metoda prowadzenia ksiąg podatkowych stwarza dla wyżej wymienionych dwóch grup (handlowej z jednej i drobnego przemysłu oraz rzemiosła z drugiej strony) różniącą się technikę postępowania przy ustalaniu zaliczek miesięcznych na podatek obrotowy i dochodowy.

Jeżeli już kiedykolwiek mieliśmy możność stwierdzić naocznie pewne trudności przy praktycznym stosowaniu pewnych zarządzeń wpływających na reorganizację aparatu księgowego, to bodajże najwięcej wątpliwości spowodował obecnie powszechny obowiązek prowadzenia ksiąg, szczególnie zaś w zakresie prowadzenia ksiąg uproszczonych i podatkowych.

Księgi podatkowe — na pozór łatwe do prowadzenia — mają przede wszystkim dać moc dowodową przy ustalaniu stopnia dochodowości przedsiębiorstwa. Praktyka na tym odcinku pracy dochodzi do pewnego negatywnego wniosku. Mianowicie, prowadzenie ksiąg podatkowych nasuwa pewne wątpliwości, zwłaszcza przy stwierdzeniu rentowności, co ściśle wiąże się z tematem przez nas poruszanym.

Dochodzimy zatem do wniosku, że jedną z najbardziej palących spraw byłaby kwestia opublikowania minimalnych i maksymalnych norm, które stanowiłyby punkt wyjściowy w tej pracy, (tj. ustalenia zaliczek) zarówno dla właściciela przedsiębiorstwa lub jego księgowego, jak i dla władz wymiarowych i kontrolujących rozwój i działalność każdej komórki życia gospodarczego.

Z punktu widzenia prywatno-gospodarczego natomiast normy te byłyby wskaźnikiem do przeprowadzenia umiejętnej, właściwej i słusznej kalkulacji. Niestety jest ona po dziś dzień utrzymywana w skali bardzo szerokiej, często nawet nieuchwytnej. Rozwiązanie tych zagadnień przyczyniłoby się dalej do powszechnego unormowania warunków pracy poszczególnych przedsiębiorstw (zakładów).

To też nie dziw, że na dowód braku tych wyjaśnień są częste pytania zainteresowanych właścicieli przedsiębiorstw: „Jak kalkulować?" — „Gdzie można znaleźć wytyczne dane, które by bez naruszenia prawa można spokojnie stosować?"

Ponieważ pożądane normy nie są dotąd upowszechnione i wprowadzone, wypada przejściowo oprzeć się o metody dotychczas stosowane, by wywiązać się z nałożonego obowiązku — a więc i w zakresie miesięcznego zeznania o dokonanym obrocie i dochodzie.

1. Ustalenie zaliczek miesięcznych na podatek obrotowy i dochodowy w handlu detalicznym.

W handlu detalicznym, który prowadzi księgi podatkowe, dysponujemy następującym materiałem podkładowym dla ustalenia wyżej wspomnianych zaliczek:

a) księgą podatkową nr. 1 (księga zakupu),
b) utargami dziennymi, notowanymi w raporcie lub księdze.

Przypuśćmy, że powyższe księgi wykazały w miesiącu styczniu br.:

zakup towarów na ogólną sumę . . .	zł 65.000,—
obrót, (tj. sprzedaż towarów) na sumę .	zł 78.000,—
Remanent początkowy towarów wynosił .	zł 47.000,—

W każdym przedsiębiorstwie handlowym — detalicznym ustalamy cenę sprzedaży w ten sposób, że do ceny zakupu doliczamy pewien procent zysku brutto na pokrycie kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa oraz uzyskania pewnej nadwyżki, tj. czystego zysku.

Jako założenie przyjmujemy dalej, że przedsiębiorstwo ustaliło

zysk brutto	29%
zysk netto	10%
czyli na koszty prowadzenia przypada .	**19%**

Ustalone i przyjęte stawki procentowe (pod warunkiem ich

zgodności ze stanem rzeczywistym) pozwolą nam obliczyć przypadającą zaliczkę na podatek dochodowy.

Zaliczkę na podatek obrotowy obliczamy od wykazanego obrotu, w naszym przykładzie od zł 78.000,—, stosując właściwą dla danego przedsiębiorstwa stawkę procentową zgodnie z dekretem o podatku obrotowym z dnia 21. grudnia 1945 r. (Dz. U. R. P. nr. 3/1946).

Zanim przystąpimy do wyliczenia zaliczki na podatek dochodowy, dokonujemy zasadniczych, ogólnych obliczeń w układzie kontowym, jak to poniżej obrazujemy.

Styczeń 1947 r.

zł 47.000,—	Remanent początkowy (1. 1. 47)	Remanent końcowy (31. 1. 47)	zł 51.535,—
„ 65.000,—	Zakup w styczniu 47	Obrót w styczniu (sprzedaż)	zł 78.000,—
„ 17.535,—	29% zysku brutto od obrotu po cenie zakupu		
zł 129.535,—			zł 129.535,—

Ogóla suma strony lewej (zł 129.535,—) mniej obrót (sprzedaż) zł 78.000,— daje wartość remanentu końcowego tj. na dzień 31 stycznia br. zł 51.535,—.

Z powyższego przykładu wynika, że remanent końcowy w stosunku do początkowego zwiększył się o zł 4.535,— (51.535,— zł mniej 47.000,— zł). Tego rodzaju układ kontowy jest jednocześnie materiałem kontrolnym remanentów. Przy nierzeczywistym bowiem ustaleniu procentu zysku brutto wyliczenie końcowego remanentu byłoby nie tylko niezgodne ze stanem faktycznym, lecz mógłby zaistnieć tego rodzaju wynik przy obliczaniu w następnych miesiącach, że stwierdzilibyśmy zupełny brak towarów. Niestety bardzo często zapomina się o przestrzeganiu właściwej skali procentowej i w rezultacie przy kontroli ksiąg naocznie stwierdzamy wynik w formie znacznie wyższego zysku i na skutek tego — domiar podatkowy.

Zysk brutto 29% obliczyć należy w stosunku do obrotu przy zastosowaniu ceny kupna, a więc w sumie zł 78.000,— mieści się owe 29% zysku. Nawiązując do artykułu w nr. 25 Tygodnika z dnia 22 czerwca 1946 r. na temat „Procenty", liczymy jak następuje:

$$\frac{78.000,— \times 29}{129} = \frac{2.262.000,—}{129} = 17.535,—$$

(z zaokrągleniem do pełnego złotego wzwyż), Tyle złotych wynosi zysk brutto od sprzedanego towaru. Zatem obrót (sprzedaż) po cenie zakupu wynosi zł 60.645,— (78.000,— mniej 17.535,—).

Czysty zysk w naszym przykładzie wynosi 10%, liczony od sprzedanych towarów po cenie zakupu, tzn. od zł 60.465,— — **zł 6.046,50** i taką sumę deklarujemy jako dochód.

2. Ustalenie zaliczek miesięcznych na podatek obrotowy i dochodowy w rzemiośle i drobnym przemyśle.

W tych przedsiębiorstwach (zakładach) prowadzimy z ksiąg podatkowych księgę zakupu i księgę zamówień. Ustalenia zaliczki na podatek obrotowy dokonać możemy na podstawie księgi podatkowej nr 2, tj. księgi zamówień. Przykładowe wyliczenie podaliśmy w art. „Księgi podatkowe" w nr. 5 Tygodnika z dnia 1 bm. Wykazany tam obrót zł 74.689,— należy ponadto rozbić na dwie pozycje, a mianowicie na takie, w których:

a) dostarczyliśmy wyłącznie własny surowiec,
b) surowiec dostarczył nam zamawiający.

Czynimy to ze względu na odmienne stosowane stawki podatku obrotowego.

Ustalenie natomiast zaliczki na podatek dochodowy byłoby tylko wówczas możliwe, jeżeli dysponować będziemy dokładnymi stawkami kalkulacyjnymi (w procentach) odnośnie zużytego surowca oraz poszczególnych kosztów tak, jak to podaliśmy w analizie kosztów na podstawie prowadzonych ksiąg w nr. 21 Tygodnika z dnia 25. 5. 1946 r. Niestety przedsiębiorstwa, o których mowa, tych danych z całą pewnością nie będą posiadały, — natomiast inne, przybliżone obliczenia będą powodować dyferencję, która może daleko odbiegać od rzeczywistego dochodu.

By, mimo zasadniczych trudności dojść do pewnego pozytywnego wyniku, konieczne jest prowadzenie ponadto podręcznej księgi zużycia surowców i wszelkich powstałych kosztów.

Przyjmujemy dalej jako wskazany obrót w m. styczniu br. sumę zł 74.689,— (z nr. 5/47 Tygodnika). Księga pomocnicza, o której wyżej wzmiankowaliśmy, wykazuje w m. styczniu nast. koszty:

1.	surowiec za	zł 34.740,—
2.	robocizna włącznie świadczenia społ. .	zł 18.572,—
3	inne koszty prowadzenia przedsiębiorstwa	zł 9.317,—
	Razem . . .	zł 62.629,—

Odejmując sumę z 62.629,— od wykazanego obrotu (zł 74.689,—) otrzymamy zysk netto za m. styczeń w wysokości **zł 12.060,—**, od którego obliczamy według skali podatku dochodowego zaliczkę na podatek dochodowy za m. styczeń br.

Pamiętać należy również o konieczności kontroli remanentów. Wartość ogólna zakupu surowca, wykazana w księdze zakupu z uwzględnieniem remanentu początkowego, pomniejszona o zużycie surowca wykazanego w wyżej wspomnianej księdze pomocniczej, daje nam wartość remanentu na końcu każdego miesiąca. Ta ostatnia wartość winna być zgodna ze stanem rzeczywistym posiadanego surowca. W mniejszych przedsiębiorstwach, tj. w rzemiośle i drobnym przemyśle tego rodzaju kontrolę da się zawsze przeprowadzić z uwagi na stosunkowo nikły zapas surowca.

mgr M. Nowicki.

Od Redakcji: Dokończenie o księgach podatkowych podamy w następnym numerze Tygodnika.

Skrzynka odpowiedzi księgowego.

B. C. — Włocławek. — W księgowości uproszczonej, prócz zasadniczych ksiąg, do których zaliczamy księgę kasową i księgę obrotów, należy prowadzić raport obrotów oraz księgę amortyzacyji ruchomości w formie tabelarycznej. Ruchomości należy wycenić i wstawić do księgi amortyzacyjnej według wartości przedwojennej przy zastosowaniu mnożnika dziesięciokrotnego dla odpisów. Jeżeli dotychczas nie prowadzono żadnych ksiąg, uwzględnić należy ponadto amortyzację za rok 1945 i 1946.

Co prawda rozporządzenie ministra skarbu nie mówi o obowiązku sporządzania bilansu otwarcia w tych przedsiębiorstwach, które prowadzą księgi uproszczone, — z drugiej jednak strony, biorąc pod uwagę obecne otwarcie, zalecamy jego sporządzenie na oddzielnym arkuszu bilansowym. Inwentarz początkowy, który opracowujemy na podstawie stanu faktycznego i inwentury na dzień 31 grudnia 1946 r. będzie materiałem podkładowym dla bilansu otwarcia. Stwierdzonego początkowego remanentu towarów na dzień 1. stycznia br. nie wpisujemy do księgi obrotów na pierwszej stronie, lecz po myśli wyjaśnień podanych w księdze obrotów będzie to miało miejsce w końcu roku gospodarczego. Wówczas dopisujemy remanent początkowy w końcowym zestawieniu po stronie zakupu towarów, natomiast remanent końcowy (za obecny okres sprawozdawczy) po stronie obrotów, tj. sprzedaży towarów. Wyprowadzona różnica między sumą zakupu i remanentu początkowego a sumą sprzedaży (obrotu) i remanentu końcowego da nam wynik, w formie zysku lub straty z dokonanego obrotu towarami. Zysk będzie miał miejsce wówczas, jeżeli strona sprzedaży włącznie końcowego remanentu przewyższa zakup plus remanent początkowy.

Na podstawie powyższych wyjaśnień księgowanie w księdze kasowej i księdze obrotów rozpoczynamy od pierwszego dowodu księgowego obecnego roku gospodarczego.

E. C. — Pułtusk. — Na temat czynszu za wynajęty lokal pisaliśmy wyczerpująco w nr. 41 Tygodnika z dnia 12 października 1946 r. Konto „Sumy przechodnie" (według jednolitego planu kont "Rozliczenia międzyokresowe czynne i bierne"), zawiera przejściowe pozycje spraw, o których wspominaliśmy w nr. 17 Tygodnika z dnia 27. 4. 46 r. Pretensja zatem z tytułu dostarczonych lekarstw ubezpieczalni społecznej stanowi zwykłą pozycję kontokorrentową. Natomiast nieuiszczone składki do ubezpieczalni społecznej za miesiąc grudzień zaliczamy do sum przechodnich. **Jeżeli**

prowadzimy żurnal amerykański i brak nam miejsca na konto „Sumy przechodnie", wystarczy potraktować taką zaległość jako zobowiązanie i księgując na dobro na koncie „Interesenci" uwidocznić oddzielnie w księdze interesentów.

Rzemieślnik, który dokonuje napraw maszyn z uzupełnieniem części brakujących z zakupu przez siebie dokonanego, zwolniony jest od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych wówczas, jeżeli zatrudnia w swym zakładzie jednego członka rodziny lub jednego ucznia. Wyjaśnienie to nie dotyczy zegarmistrzów i jubilerów, którzy bez względu na wysokość obrotu obowiązani są prowadzić księgi uproszczone.

Zagadnienie wyceny towarów pochodzących z remamentu omówione zostało w arykule wstępnym nr. 4 z dnia 25. 1. br.

Czytelniczka z Mokotowskiej, Warszawa.

Nowy dekret o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 3/46) uchylił z dniem 31 grudnia 1945 r. moc obowiązującą ustawy o podatku obrotowym z 4. 5. 1938 r. Na mocy tej ostatniej ustawy wprowadzony został scalony podatek obrotowy (rozporządzenie Ministra Skarbu z 26. I. 1939 r.) od sprzedaży szeregu towarów, m. in. **od cukru.** Wobec nowego dekretu o podatku obrotowym przestało oczywiście obowiązywać wspomniane rozporządzenie z dnia 26. I. 1939 r., dlatego obroty osiągnięte ze **sprzedaży artykułów podlegających** podatkowi scalonemu podlegają od 1-go stycznia 1946 r. opodatkowaniu na zasadach ogólnych (p. „Tygodnik Gospodarczy" Nr. 10/46). Stanowisko Urzędu Rewizyjnego, domagającego się zapłacenia podatku obrotowego od firmy, która cukier kupiła w styczniu i lutym 1946 r., jest słuszne. Księgowo należałoby przeprowadzić pretensję Urzędu Rewizyjnego na dzień 31 grudnia 1946 r. jako należącą do r. 1945. Rzecz jasna, że zysk firmy się umniejszy.

Jeżeli na podstawie specjalnej umowy należność za podatek scalony obowiązała się zwrócić Centrala Przemysłu Cukrowniczego i **tego obowiązku nie kwestionuje,** natenczas wierzytelność tę należałoby zaksięgować na 31 grudnia 1946 . Jednak w tym przypadku zysk firmy by się nie umniejszył, gdyż z jednej strony uznanoby Urząd Rewizyjny. a z drugiej obciążonoby Centralę Przemysłu Cukrowniczego.

Poza tym zwracamy uwagę, że w przypadkach, w których podlegający scalonemu podatkowi towar został sprzedany przez osoby obowiązane do opłacenia tego podatku przed dniem 1 stycznia 1946 r., dalsze fazy obrotu tym towarem nie podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Obowiązek udowodnienia tej okoliczności ciąży na podatniku.

Wiadomości różne i komunikaty:

Wykaz Central i Wydziałów Importowo-Eksportowych

1. Centrala Zaopatrzenia Materjałowego Przemysłu Włókienniczego, Biuro Importowe, Łódź, Kościuszki 15.
2. Centrala Tekstylna, Biuro Eksportowe, „Cetebe" Łódź, Kościuszki 15.
3. Centrala Zaopatrzenia Materiałowego Przemysłu Skórzanego, Biuro Importowe, Łódź, Piotrowska 260.
4. Importowo-Eksportowa Centrala Chemikalii i Aparatury Chemicznej „Ciech", Warszawa, Jasna 10. Tel. 8-73-24.
5. Polskie Towarzystwo Eksportowo-Importowe Maszyn i Narzędzi „Polimex", Warszawa Wiejska 11. Telefon 8-54-28.
6. Polskie Towarzystwo Handlu Zagranicznego dla Elektrotechniki „Elektrim", Warszawa, Puławska 29, Telefon 8-81-01, 8-85-94.
7. Polskie Towarzystwo Handlu Zagranicznego „Varimex", Warszawa, Kredytowa 2/4, Telefon 8-58-15, 8-78-888, 8-85-56.
8. Państwowa Agencja Drzewna „Paged", Wydział Zagraniczny, Warszawa, Niemcewicza 26. Tel. 8-63-25.
9. Centrala Żelaza i Stali, Katowice Ligonia 7, Oddział Warszawa, Al. na Skarpie 21.
10. Centrala Zaopatrzenia Przemysłu Węglowego, Katowice, Plebiscytowa 36, Oddział Warszawa, Lwowska 11.
11. Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego, Wydział Eksportowy, Katowice Kościuszki 30.
12. Centrala Zbytu Przemysłu Cementowego, Wydział Eksportowy, Sosnowiec, 3 Maja 22.
13. Zjednoczenie Przemysłu Cynkowego, Wydział Eksportowy, Katowice, Podgórna 4.
14. Centrala Zaopatrzenia Hutniczego „Centrorud", Katowice, Zamkowa 12.
15. Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P., Wydział Handlu Zagranicznego, Warszawa, Mokotowska 61.
16. Centrala Produktów Naftowych, Warszawa, Rakowiecka 39, Tel. 8-58-01.
17. Towarzystwo Handlu Międzynarodowego „Dal", Warszawa, Bartoszewicza 7, Tel. 8-71-46.
18. Centrala Rybna, Warszawa, Puławska 25.
19. Polskie Towarzystwo Łożysk Toczonych „Poleska", Hotel Bristol".
20. Polskie Towarzystwo Obrotu Towarowego z Zagranicą, Warszawa, Sienkiewicza 4, Tel. 8-80-28.
21. Centrala Handlowa Przemysłu Cukrowniczego „Cukrozbyt", Warszawa, Al. Niepodległości 161, Tel. 8-57-61.
22. Centrala Przemysłu Artystycznego, Biuro Handlu Zagranicznego, Warszawa, Al. Jerozolimska 63.

Starostwa Grodzkie w miastach wydzielonych — opłaty stempowe od podań i świadectw.

Ministerstwo Skarbu stwierdziło w przedmiocie pobierania opłat stemplowych przez starostwa grodzkie w miastach wydzielonych za czynności urzędowe, należące do r. 1939 do kompetencji organów administracji ogólnej — że w niektórych okręgach pobierane są wyłącznie opłaty stemplowe, w innych zaś tylko administracyjne a w pozostałych pobiera się za niektóre czynności urzędowe — opłaty stemplowe, natomiast za inne (zwłaszcza z zakresu prawa przemysłowego) — opłaty administracyjne i to częstokroć w kwotach przewyższających stawki przewidziane w ustawie o opłatach stemplowych.

Wprawdzie z przepisów dekretu z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego nie wynika niezbicie, by na skutek połączenia funkcji starosty grodzkiego w osobie prezydenta miasta, przeszły do poruczonego zakresu działania zarządu miejskiego również i sprawy, wyraźnie zastrzeżone kompetencji starostwa grodzkiego, jako władzy państwowej — to jednak Ministerstwo Skarbu uznaje za niepożądane i niekorzystne ,aby w tych samych sprawach starostwa powiatowe pobierały opaty stemplowe, przewidziane w ustawie państwowej, jaką jest ustawa o opatach stemplowych, natomiast starostwa grodzkie, wykonując te same czynności, pobierały opłaty administracyjne na rzecz gminy, określone w statucie administracyjnym — oraz mając na uwadze, że takie rozdwojenie opłat i wytworzona na tym tle wspomniana wyżej mozaika w pobieraniu omawianych opłat, odbija się niekorzystnie na wpływach z tego źródła podatkowego, jakoteż na sprawności urzędowania w ogóle, zgodziło się w porozumieniu z Ministerstwem Administracji Publicznej i Ministerstwem Ziem Odzyskanych, aby za czynności i poświadczenia urzędowe organów samorządu terytorialnego, w wykonywaniu poruczonego zakresu działania, pobierane były opłaty administracyjne, ale w wysokości obowiązującej w ustawie o opłatach stemplowych.

Jeżeli chodzi o Ziemie Odzyskane to w przypadkach, gdy przedmiotowe sprawy załatwiane są nadal w starostwach grodzkich przez urzędników opłacanych z właściwych kredytów preliminarza budżetowego (z funduszów państwowych) — od urzędowych czynności tych starostw grodzkich należą się opaty stemplowe aż do czasu przejęcia przez Związki Samorządu Terytorialnego obowiązku opłacania tych urzędników.

INFORMATOR ZRZESZENIA EKSPORTERÓW I IMPORTERÓW R. P.

Zrzeszenie Eksporterów i Importerów R. P. przystąpiło do opracowania Informatora, który zawierać będzie, prócz spisu czonków (według branż) i głoszeń, szereg cennych informacji dla firm zainteresowanych handlem zagranicznym i adresy placówek współdziałających w dziedzinie handlu zagranicznego w kraju i za granicą, techniczne wskazówki, związane ze staraniami o pozwolenia na zawieranie transakcji itd.

W Informatorze, który rozesłany będzie do wszystkich polskich placówek za granicą, oraz do wszystkich pokrewnych zrzeszeń zagranicznych, zamieszczony ma być również wykaz przedstawicieli firm zagranicznych.

Bliższych informacji zasięgnąć można w Zrzeszeniu Eksporterów i Importerów R. P. — Warszawa — Bracka 25.

Opł. pocztowa uiszczona ryczałtem

Adres dla zwrotu: Administracja „Tygodnika Gospodarczego" Księgarnia Wilak, Poznań Kantaka 10

Cena ogłoszeń: za 1 mm na stronie 4-łamowej zł 15,—
Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P. A. P." Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31 Tel.: 78-62, 23-65, 23-66

Ogłoszenia przyjmuje „PAR" Polska Agencja Reklamy Fr. Krajna — Spadkobiercy Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 7 — Telefon 30-80 i oddz. Kraków, Rynek Gł. 46 — Tel. 503-66 — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16 Tel. 17-66 — Toruń, ul. Mostowa 38.

Administracja: Księgarnia Wilak Poznań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40 Konto P. K. O. — V - 4085 Cena numeru 15,— zł, prenumerata kwartalnie 150,— zł

Odbito czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a K 23781